

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av informationssamhällsbalken

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av informationssamhällsbalken (RP 44/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Johanna Tuohino, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Tanja Jaatinen, justitieministeriet
- överinspektör Saara Leino, dataombudsmannens byrå
- jurist Miina Ojajärvi, Konkurrens- och konsumentverket
- jurist Rami Peltosaari, Elisa Abp
- Senior Advisor Tapio Haapanen, Telia Finland Oyj
- jurist Timo Niemi, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- DNA Ab
- Finlands näringsliv rf
- Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att informationssamhällsbalken ändras. Det föreslås att det i lagen tas in bestämmelser om teleföretags rätt att behandla personuppgifter med anknytning till vissa brott i syfte att förebygga skada för teleföretaget, dess kunder eller andra teleföretag. Syftet med propositionen är att införa rätt för teleföretaget att behandla uppgifter i sektorslagstiftningen till den del det enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning krävs att det föreskrivs om behandlingen av sådana uppgifter i den nationella lagstiftningen.

Dessutom föreslås det att förbudet mot att marknadsföra mobiltelefonabonnemang per telefon förlängs med tre år till den 1 juli 2021 efter det att giltighetstiden för den nuvarande bestämmel-

Betänkande KoUB 11/2018 rd

sen gått ut i och med att omständigheterna till stor del förblir oförändrade jämfört med den tidigare bedömningen av regleringen.

Propositionen är ett led i genomförandet av statsminister Juha Sipiläs regerings spetsprojekt för smidigare författningar.

Lagen avses träda i kraft den 25 maj 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Kommunikationsutskottet tillstyrker lagförslaget, men med vissa klagörande ändringar.

Riksdagen har för närvarande också under behandling regeringens proposition med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s allmänna dataskyddsförordning (RP 9/2018 rd), det vill säga dataskyddslagen. I 145 a § i den föreslagna informationssamhällsbalken hänvisas det till 6 § 2 mom. i den föreslagna dataskyddslagen. Utskottet noterar således att det finns skäl att sätta den föreslagna lagen i kraft samtidigt med dataskyddslagen.

DETALJMOTIVERING

Lagrubriken. Lagens rubriken har ändrats genom lag 68/2018, som träder i kraft den 1 juni 2018. Därför har utskottet ändrat lagförslagets rubrik och korrigerat lagens ingress.

145 a §. Teleföretags rätt att behandla personuppgifter med anknytning till brott. Enligt paragrafens 1 mom. har teleföretagen rätt att ”behandla uppgifter om brott som riktas mot teleföretagets affärsverksamhet och om identitetsstöld,” om uppgifterna är nödvändiga för att förebygga skada som riktas mot teleföretaget, dess kunder eller andra teleföretag. Enligt justitieministeriet vore det tydligare att i den finska texten i stället för uttrycket ”toisen henkilön identiteetin varastaminen” använda termen ”identiteettivarkaus” för identitetsstöld, i överensstämmelse med paragrafens 2 mom. Ändringen påverkar inte den svenska texten. Utskottet har gjort en förtydligande ändring för att samma term ska användas i bägge momenten i den finska texten.

Justitieministeriet talar vidare för att det ska preciseras vilken personkrets de identitetsstölder som det hänvisas till i bestämmelsen ska gälla. Kommunikationsministeriet anser det motiverat att avgränsa personkretsen till teleföretagens kunder, eftersom det avgränsar de föreslagna särskilda bestämmelserna till endast nödvändigt skydd för berättigade intressen. Därför preciserar utskottet personkretsen för identitetsstölder till att gälla teleföretagens kunder.

I bestämmelsens 3 mom. 1 punkten tillfogar utskottet personens adress som en viktig identifieringsuppgift för en person i sådana fall då personbeteckning eller födelsetid inte står till förfogande.

Betänkande KoUB 11/2018 rd

För klarhetens skull preciseras 4 mom. i den föreslagna 145 a § så att uppgifterna ska raderas senast fem år efter det att uppgifterna registrerades för första gången.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 44/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) rubriken för 17 kap. samt 351 § 5 mom., av dem sådant det sistnämnda lyder i lag 824/2015, och fogas till lagen en ny 145 a § som följer:

17 kap.

Behandling av elektroniska meddelanden, förmedlingsuppgifter och uppgifter om brott

145 a §

Teleföretags rätt att behandla personuppgifter med anknytning till brott

När ett teleföretag behandlar personuppgifter i enlighet med artikel 6.1 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) för ändamål som rör dess berättigade intressen har teleföretaget rätt att behandla uppgifter om brott som riktas mot teleföretagets affärsverksamhet och om identitetsstöld som riktas mot teleföretagets kunder, om uppgifterna är nödvändiga för att förebygga skada som riktas mot teleföretaget, dess kunder eller andra teleföretag.

För de ändamål som avses i 1 mom. får teleföretaget registrera och till ett annat teleföretag lämna ut uppgifter om fällande domar för följande brott:

- 1) bedrägeri och grovt bedrägeri,
- 2) betalningsmedelsbedrägeri,
- 3) identitetsstöld,

Betänkande KoUB 11/2018 rd

- 4) oredlighet som gäldenär och grov oredlighet som gäldenär,
- 5) gäldenärsbedrägeri och grovt gäldenärsbedrägeri.

I 1 mom. avsedda nödvändiga uppgifter är

- 1) namn och personbeteckning eller, om personbeteckningen inte är känd, födelsetid eller adress, för den person som dömts för brottet,
- 2) domstolens namn, dagen för avgörandet och avgörandets nummer,
- 3) brott som har tillräknats den dömda och tidpunkten för brottet.

De registrerade uppgifterna ska avlägsnas utan dröjsmål, om den fällande domen i brottmålet upphävs eller återbryts, eller rättas om den fällande domen i brottmålet ändras. Uppgifterna ska dock avlägsnas senast fem år efter det att uppgifterna registrerades för första gången. Vid behandlingen av uppgifterna ska dessutom de åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter som anges i 6 § 2 mom. i dataskyddslagen (/) tillämpas.

351 §

Ikraftträdande

Lagens 201 § gäller till och med den 1 juli 2021.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 23.5.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen blå
vice ordförande Mirja Vehkaperä cent
medlem Mikko Alatalo cent
medlem Jyrki Kasvi gröna
medlem Jukka Kopra saml
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.